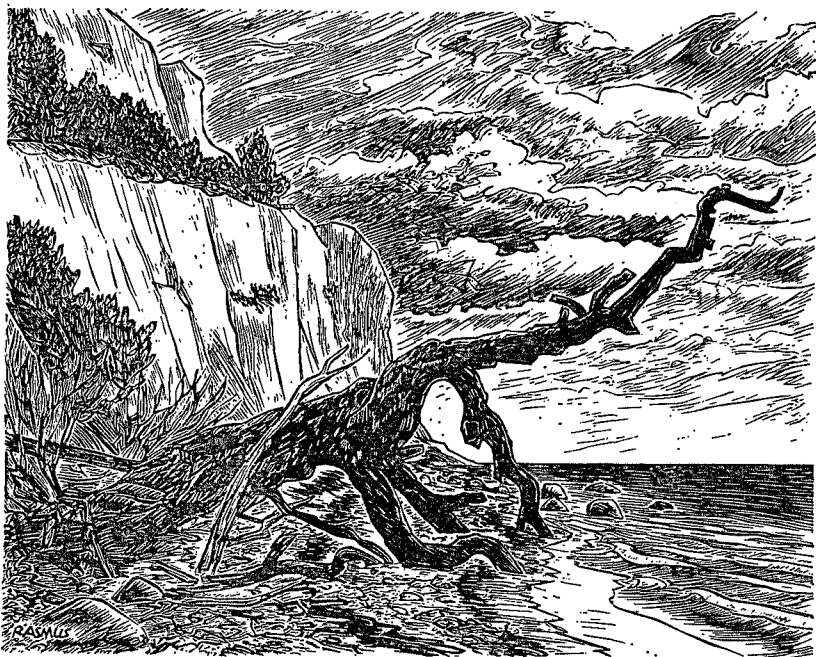

raler som enkeltstein, eller man kan få fine og typiske bergarter.

De mest dominerende av metamorfe bergarter heter gneis og glimmerskifer. De er som regel spraglet i sort/lysegrått eller sort/rødlig. Hovedregelen er da at alt som er ikke svart, er kvarts og feltspat, mens det svarte er enten biotitt (den svarte glimmer) eller hornblende. Pyroksen er sjelden. Dertil kan vi også ha mye av den mere sølvhvite lyse glimmer i fine flak.

Her stopper jeg med denne innledning til steinriket; det første som skal forsøke å friste Dem til å ta fatt på dette. Hvordan skal man komme videre? Jo, det er å skaffe seg populære bøker i geologi, lese dem, bruke deres anvisninger om mineraler og bergarter. I de større byer i vårt land, nemlig Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø, har vi både geologiske muséer og geologiske fagfolk stasjonert. Geologer vil nesten alltid ha tid til å hjelpe interesserte med enkelte steinbestemmelser og andre råd.

Prøv!

Klasse 8 b' på TT's fjellkurs

Det var avgjort at vår klasse, 8b ved Blussuvoll skole, skulle ha sin klassetur i form av et tredagers fjellkurs på T.T.'s hytte «Nordpå» i Haltdalen.

Vi skulle ha med oss to ledere, vår klasseforstander Hallfrid Lilleeng og som instruktør Kristen Mo. En lang liste over nødvendig utstyr hadde vi fått utlevert, så det var stor ståhei for å få fatt i den riktige tykkelsen orange tau, plastfløyte osv. En dag i femte time samlet vi oss i festsalen på skolen for at Kristen skulle få sjekke skipreparering og bindinger. Han demonstrerte også dessuten fjellklær for oss, alt mulig riktig og sunt, fra innerst til ytterst.

Så var alt klart, og om morgenen torsdag 5. mars startet vi med buss fra skolen. Sang, latter og spising — fra først til sist — var kanskje det som preget bussturen mest. Noen gjorde også halvhjertede forsøk på å sove, men uten særlig hell. Så lang tid virket det da heller ikke som bussturen tok.

Da vi stoppet ved skiløypa til «Nordpå», ble vi møtt av Randi Dyrkoren som, viste det seg, skulle hjelpe Kristen å lede opplegget. Vi la i veg opp bakkene til «Nordpå», og de som forsøkte seg på en snarveg, angret bitterlig. Utenfor løypa forsvant de omtrent i snøen. Vel oppe ved hytta dumpet vi opp i bikkjeslagsmål. «Nordpå»s Truls tuktet en løsgjenger fra nabolaget. Nå ja, fremmedkaren fikk jo lov å løpe etter hvert, og en blid og smilende vertinne kom og ønsket oss velkommen og henviste guttene og jentene til hver sin etasje. Og så fløy alle rundt for å finne det rommet de ville bo på, og hvem de skulle dele det med.

Endel bråk ble det på grunn av store mengder døde fluer, som slettes ikke var så døde når det kom til stykket. Men de ble brutalt føyset ut i vinteren utenfor.

Etter lunsj dro vi av gårde på den første skituren. Og det aller første vi lærte, var at regulering av klærne vi ha på, bør foretas etter fem minutters gange. En skal jo helst verken svette eller fryse.

Vi var oppdelt i fire puljer, hver med en leder. Så det var i gåsegang og nærmest oppå skiene til personen foran vi inntok det lekre terrenget. På nedtur forsøkte vi oss på å kjøre/gå i tau, og det var neimen ikke så enkelt. Vi ramllet over hverandre, kjørte inni den foran, og falt sistemann, ja, så falt hele kjeden. Men etter hvert fikk vi da et slags tak på det.

Den andre dagen gikk vi en lengre tur. Kristen hadde lovet å trette oss ut for å få fred natten etter. Vi grov flatgrop den dagen og rastet der. På slutten av turen bygde vi dessuten en vindskjerm. Den ble ikke så vellykket, akkurat, for snøen var tørr og finkornet og raste sammen når vi forsøkte å kutte blokker. Samme dag var vi også nede ved elven og lærte om forsering av usikker is. Etterpå gjorde vi storinnrykk hos landhandleren. Jeg tror nok han fikk et lite sjokk, han bak disken i den stille butikken, da det dukket opp den ene etter den andre, så det til slutt var bortimot tretti stykker som stuet seg sammen i det trange lokalet.

Lørdagen var den siste dagen vår. På formiddagens skitur begav vi oss opp i en fjellside for å grave sittebivuakk, den siste formen for snøhule som vi skulle lære.

Ankomstdagen hadde vi bygd en igloo og gravd diverse snøhuler, så de som ville, kunne overnatte ute. Sju av elevene benyttet seg av det, og de syntes det var en morsom opplevelse, selv om kanskje ingen sov så mye. Klokka sju om morgenen fredag kom «huleboerne» inn til frokost, bare for å få vite at de kunne ha ligget en time til.

Fredag kveld gikk vi en tur i terrenget rundt hytta for å se hvordan landskapet virket i mørke. Alt gikk fint, trodde vi, men ved opptellingen viste det seg at to stykker manglet, nemlig Bjørn-Roar og Lars. Lars dukket snart opp, og nærmest i sjokktilstand forklarte han at Bjørn-Roar lå skadet igjen lenger oppe. Selv var han altfor utmattet til å bli med og lete. Vi gikk manngard oppover. redde var vi, og aldri har vel klassen vært så stille.

Vi fant Bjørn-Roar, Randi satt sammen med ham og dyttet i ham sjokolade. Bjørn-Roar ble meget forsiktig manøvrert over på hjelpekjelken vi hadde med oss, og like forsiktig dratt ned gjennom lia til hytta. Senere satt vi samlet i peisestua og ventet på rapporten fra Randi og fru Lilleeng som undersøkte pasienten. Så kom Randi. Det var bare det at bak henne kom Bjørn-Roar med hendene i bukse-

lommene og verdens uskyldigste fjes. Så fikk vi den store stillheten før spørsmålene begynte å hagle ned over lederne, Bjørn-Roar og Lars. Hele manøvreren var arrangert for at vi skulle lære hvordan det virkelig er når noen er såret og/eller forsvunnet.

Flere ganger møttes vi i peisestua til teoritimer. Vi lærte bl.a. hvordan Magnus-kjelken er sammensatt, og litt enkel førstehjelp, så som behandling av frostskafer.

Kveldene gikk med kortspill og prat, mens vi et par av dagene, som sagt, også var ute på kveldstur. Det er rart, det, å gå i tussmørke eller lykteskinn og bare se trærne som mørke figurer mot snøen. Da oppdager en ikke dumpene i løypa før en ligger på bunnen av dem eller er forbi dem.

Den siste dagen hadde vi «gaukrenn» med forhindringer, og tidene varierte fra 13 minutter til bortimot en time. Det kom an på om en beinfløy runden rundt eller satte seg til å spise Cuba på første posten.

Så var avreisen der, og den hadde kommet sørgelig fort, det var klasse 8b enig om. En festligere og mer interessant klassetur tror jeg ingen av oss syntes vi kunne ha fått, selv om all gravingen ble litt upopulær på slutten. Det ble det, for gøy, gitt uttrykk for i en ny «fjellregel»: «Grav deg ikke ned hvis det ikke er nødvendig.»

(Ellen Ahnfelt, Gunnveig Bjørgum, Kirsten Lines, Torunn Rosvold, Hilde Sakshaug, Anne Siri Øyasæter og Geir Harald Petersen.)

